

TRANSPORDIAMET

OÜ Dagö Trade
hiiupuu@gmail.com
92421, Hausma küla, Hiiumaa vald
Hiiumaa maakond

Meie 23.05.2024 nr 4-1/24/346-1

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lõike 1, liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lõike 1 ja 3, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 70 lõike 2 punkti 1, 4 ja 6, § 130 lõike 6 punkti 1 alusel teeb Transpordiamet OÜ Dagö Trade-ile, registrikoodiga 10754303, täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada Hiiumaa maakonnas, Hiiumaa vallas, Mägipe külas, riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36, teest paremal, riigitee kaitsevööndis omavoliline metsamaterjalide ladustamine s.o EhS § 70 lg 2 punktide 1, 4 ja 6 rikkumine. Selleks teiselada riigitee kõrvale ladustatud metsamaterjalid teise asukohta selliselt, et laadimistööd (sh metsamaterjalidest hakkepuidu valmistamine) toimuks väljapool riigiteed ja riigi transpordimaad ning riigitee ja ümberladustatud metsamaterjali vahele jääks vähemalt 20 meetrit.
2. Hoiduda riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 liiklusväliseks otstarbeks kasutamisest s.t mitte kasutada riigiteed omavoliliselt ladustatud metsamaterjalide laadimiseks ja hakkepuidu valmistamiseks;
3. Koristada peale ladustatud metsamaterjalide teisaldamist riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 parempoolne teeäärne ala (sh riigitee katastriüksus) raiejäätmetest, okstest ja korrastada tee tugipeenrad ning mulded.
4. Määratakse ettekirjutuse punktide 1 ja 3 täitmise (s.o metsamaterjalide teisaldamise ja tee äärse ala koristamise/korrastamise) tähtajaks 7 ööpäeva s.o 31.05.2024; Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks kuupäevaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.
5. Määratakse ettekirjutuse punkti 2 täitmise (s.o hoiduda riigitee loata liiklusväliseks tegevuseks kasutamisest) tähtajaks: kuni metsamaterjalide ladustamise lõpuni riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 tee kaitsevööndis.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär juriidilisele isikule on 450 000 eurot.

Ettekirjutuse tähtjaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgmiselt:

1. Ettekirjutuse punkti 1 täitmata jätmise korral (s.t tähtjaks metsamaterjalide teisaldamata jätmisel) – **sunniraha 3000 eurot**;
2. Ettekirjutuse punkti 2 täitmata jätmise korral (s.t riigitee loata liiklusväliseks otstarbeks kasutamisel sh teelt metsamaterjali laadimine ja hakkepuidu valmistamine) - **sunniraha 2500 eurot iga eiramise juhtumi korral**;
3. Ettekirjutuse punkti 3 täitmata jätmise korral (s.t tähtjaks teemaa koristamata ja peenarde/mullete korrastamata jätmisel) – **sunniraha 2000 eurot**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, rakendatakse sunniraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. 09.0.2024 Transpordiamet riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 paremale poole teed on ladustatud hakkepuitu ja metsamaterjale. Teemaa piirneb nimetatud teelõigul Üla-Rõhu 39201:001:1141 katastriüksusega, mille omanik on OÜ Dagö Trade (registri nr 10754303). Materjalid on ladustatud äärmisest sõidurajast 3,5 m kaugusele s.t osaliselt riigitee kinnistule. Metsamaterjalide ladustamiseks puudub OÜ Dagö Trade-l teeomaniku (Transpordiameti) luba.
- 1.2. 10.05.2024 alustas Transpordiamet EhS § 130 lg 6 p 1 alusel eelpool nimetatud omavolilise metsmaterjalide ladustamise kohta riiklikku järelevalvemenetluse, millest teatas kirjalikult menetlusosalist OÜ Dagö Trade-i. (Transpordiameti kiri nr 4-1/24/345-1). Sama kirjaga paluti OÜ Dagö Trade-l esitada hiljemalt 20.maiks 2024 omapoolne arvamus või loata tegevus seadustada.

- 1.3. OÜ Dagö Trade oma arvamust 20. maiks 2024 ei esitanud.
- 1.4. 21.05.2024 kell 8.30 selgitati OÜ Dagö Trade juhatuse liikmele Ruudi Kasserile järelevalvemenetluse eesmärki ja vajadust seadustada loata tegevus riigiteel nr 12139 Kõpu majaka tee. Transpordiamet palus koheselt asuda seadustama metsamaterjalide loata ladustamist riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee ääre (km 1,25-1,36 paremal pool teed) ja teatada hiljemalt 22.05.2024 oma seisukohast ning seadustamiseks esitatud taotlusest. Samuti selgitati, et tegevusetuse korral koostatakse ettekirjutus keelamaks loata riigitee kasutamise liiklusväliseks tegevuseks (metsamaterjalide ladustamiseks ja laadimistöödeks), kohustamaks teisaldama loata ladustatud metsamaterjalid ja kohustamaks teemaa koristamiseks.
- 1.5. OÜ Dagö Trade oma arvamust 22. maiks 2024 ei esitanud ega ole teatanud loata metsamaterjalide ladustamise seadustamisele asumisest.
- 1.6. Metsamaterjal on ladustatud vahetult tee kõrvale, osaliselt riigimaale ning riigitee mulde servale. Materjal on tähistamata, piirab riigiteel liiklejale külgnähtavust ning võib põhjustada liiklusohtu sõiduki teelt väljakaldumise korral ning ladustatud materjalist põhjustatud ebapiisava külgnähtavuse tõttu. Samuti takistab riigitee kõrvale ladustatud raiematerjal suvisel ajal riigitee kraavide ja riigimaa hooldust ning riigile kuuluva transpordimaa niitmist.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee on avalikult kasutatav tee, kus teomaniku ülesandeid täidab Transpordiamet (EhS § 92 lg 6). EhS § 97 lg 1, 2 tuleneb, et teed peavad vastama nõuetele, tagatud peavad olema tingimused ohutuks liiklemiseks ja tee peab vastama tee seisundinõuetele (edaspidi TSN). OÜ Dagö Trade poolt ladustatud hakkepuidu materjal on ladustatud väga kõrgelt ja teele lähedale. Nimetatud tegevusega piiratakse liiklejate külgnähtavust. See on vastuolus tee seisundinõuete (edaspidi TSN, RT I, 15.07.2015, 13) üldiste seisundinõuetega - § 6 lg 1 p 4. Riigitee teomanikuna on Transpordiamet kohustatud TSN täitmise. Seega on vajalik nõuda omavoliliselt ladustatud metsamaterjalide teisaldamist.
- 2.2. EhS § 70 lõike 1 kohaselt on ehitise kaitsevöönd ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks.
- 2.3. EhS § 70 lõige 2 sätestab ehitise (sh tee) kaitsevööndi üldised piirangud. EhS § 70 lõikest 2 tuleneb, et ehitise kaitsevööndis on keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist, selle korrakohast kasutamist, takistavad ehitise hooldamist ja muud seaduses sätestatud tegevused.

- 2.4. Kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70 lõige 3). Transpordiameti teehoolde lepingupartner ei ole andnud luba sellesse asukohta riigiteel nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 paremale poole teed, tee kõrvale ehitise ehk tee kaitsevööndisse metsamaterjali ladustamiseks. Seega on OÜ Dagö Trade tegevus olnud ebaseaduslik ja tuleb nõuda rikkumise lõpetamist.
- 2.5. EhS § 71 lõike 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 on avalikult kasutatav tee.
- 2.6. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 kaitsevööndi laius on 30 m ning riigile kuuluva riigitee aluse transpordimaa laius on 4,9 m mõõdetuna riigitee välimise sõiduraja servast.
- 2.7. Kuigi riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee km 1,25-1,36 tee kaitsevööndi laius on 30 m, võib Transpordiameti hinnangul käesoleval juhul ladustada metsamaterjali ümber riigitee kõrvale kui tee ja ladustatava metsamaterjali vahel on tagatud vähim vaba vahemaa 20 m. Transpordiameti hinnangul on 20 m piisav vahemaa tee ja ladustatud metsamaterjali vahel selleks, et oleks tagatud riigitee ehk ehitise püsivus ning ei oleks takistatud riigitee hooldamine, oleks minimeeritud ladustamise negatiivsed mõjud sh ladustamise-, laadimise- ja hakkimistöodel lenduv praht ei risustaks riigiteed ja riigimaad ning on tagatud liiklusohutus ning juhtidele piisav külgnähtavus teelt.
- 2.8. Olevas ladustatud asukohas metsamaterjalide laadimistöode teostamise (sh puiduhakke valmistamise) korral paiknevad suured sõidukid ja inimesed teel, millised takistavad teelõigul liiklemist ning sunnivad liiklejaid tegema ohtu suurendavaid manöövreid st ettekavatsetuid möödasõite. Järelikult metsamaterjalide laadimistöödega suureneb teelõigul liiklusoht ja Transpordiamet ei saa teomanikuga täita oma kohustust tagada ohutu liiklemine st EhS § 70 lg 2 p 1 korrakohast kasutamist.
- 2.9. Nimetatuid ohte on võimalik maandada ajutise liikluskorraldusega. Liiklusmärke võib teele paigaldada teomaniku poolt väljastatud loal ja tingimustel (liiklusvälise tegevuse loa lisa alusel). Omavolilise liiklusmärkide paigaldamisega pannakse toime LS § 261⁴ järgi kvalifitseeritav väärtegu. Kuna metsamaterjalid on juba ilma loata ladustatud ja loata liiklusväline tegevus on tee pealt juba tehtud (rikkumine on aset leidnud ja oht on realiseerunud), siis tuleb nõuda edasiste rikkumiste toimepanemistest hoidumist.
- 2.10. Liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lg 3 kohaselt või teed liiklusväliseks otstarbeks kasutada üksnes teomaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Antud juhul sellist luba enne metsamaterjalide omavolilist ladustamist ei väljastatud ja osaliselt on metsmaterjalid ladustatud riigitee nr 12139 katastriüksusele ehk riigile kuuluvale transpordimaale. Nimetatud tegevusega on OÜ Dagö Trade rikkunud EhS § 70 lg 2 p 6. Samuti kasutab riigitee nr 12139 KÜ alusta maad metsamaterjalide ladustamiseks õigusliku aluseta. Asjaõigusseaduse § 80 lg 1 kohaselt on omanikul nõudeõigus igauhe vastu, kes õigusliku

aluseta tema asja valdab. Seega tuleb nõuda juba loata riigitee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist asukohta, kus selle ladustamine kui ka edasised tegevused ei seaks ohtu liiklejate vara, elu ega keskkonda ning lõpetaks loata riigimaa kasutamise.

- 2.11. Hakkepuidu valmistamisel teel kaasneb negatiivne mõju: inimesed ja sõidukid teel suurendab ohtu, halveneb lenduva hakke tõttu nähtavus, risustatakse teekatet ja teeäärseid kraave, tõstuki käppadega võidakse kahjustada teed. Seega on tee kahjustamine väga tõenäoline. LS § 7² lg 1 kohaselt on keelatud teed kahjustada ja risustada. EhS § 70 lg 2 p 1 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist (antud juhul riigiteed).
- 2.12. Transpordiamet korraldab riigiteede hooldust. Nimetatud hooldustööde hulka kuulub ka riigitee katastriüksuse koristamine ja niitmine (sh võib tekitada teehooldemasinate kahjustamist). OÜ Dagö Trade poolt ebaseaduslikult riigitee nr 12139 äärde ladustatud metsamaterjalidega takistatakse vajalike teehooldete tööde teostamist ja see on vastuolus EhS § 70 lg 2 p 4-ga. Seega on vajalik nõuda OÜ Dagö Trade-lt omavoliliselt tee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist ja teemaa koristamist-korrastamist.
- 2.13. Ehitusseadustiku § 130 lg 6 p 1 järgi teostab Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.14. Riigitee omavolilise kasutamisega kaasneb otsene oht inimese elule, varale ja ümbritsevale keskkonnale. Korrakaitseaduse KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. Käesoleval juhul on ettekirjutuse koostamine metsamaterjali ladustajale ehk OÜ Dagö Trade vajalik, otstarbekas ja mõõdukas kuna puudub mõni teine sama tõhus, vähem riivavam meede eesmärgi saavutamiseks.
- 2.15. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lg 1 kohaselt peab võimaldama menetlusosalisel esitada enne haldusakti (ettekirjutuse) koostamist vastuväiteid ja omapoolset arvamust. OÜ Dagö Trade ei ole arvamust avaldanud. HMS § 38 lg 3 kohaselt on menetlusosaline kohustatud haldusorganile esitama ja teatavaks tegema talle teada olevad menetluses tähtsust omavad asjaolud ja tõendid. OÜ Dagö Trade ei ole teinud olukorra lahendamiseks ja asjaolude väljaselgitamiseks koostööd. Seega puuduvad alternatiivsed võimalused menetlusosalise mõjutamiseks ja tuleb koostada ettekirjutus menetlusosalise arvamusega.
- 2.16. EhS § 133 alusel võib korrakaitseorgan rakendada juriidilisele isikule sunniraha ülemmääraga 450 000 eurot. Arvestades rikkumisega kaasnevat ohtu ja selle kõrvaldamisega kaasnevate tööde mahtu, on käesoleva ettekirjutuse hoiatusega määratud sunniraha suurus, s.o kogusummas 7500 eurot (3000 €, 2500 € ja 2000€) proportsionaalne.

- 2.17. Ettekirjutuse täitmise tähtaja määramisel arvestati, et rikkumise võimalus püsib kuni metsamaterjalid asuvad riigitee nr 12139 Kõpu majaka tee kõrval ja tee kaitsevööndis. Metsamaterjalide teisaldamise ja teeäärse ala korrastamise tähtaja määramise aluseks võeti aeg, milline oleks mõistlik aeg arvestades ladustatud metsamaterjalide kogust ja kaugust uue võimaliku asukoha suhtes. Seega on ettekirjutusega määratud täitmiste tähtjad põhjendatud, proportsionaalsed ja vajalikud eesmärgi saavutamiseks.
- 2.18. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi, leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine ja sellega kaasnev oht võimalikult kiiresti ning välistada edasiste rikkumiste toimepanemist.

Ettekirjutuse koostanud ametnik

(allkirjastatud digitaalselt)

Teet Sepp

järelevalvespetsialist

Teehoiuteenistuse järelevalve osakond

515 0745, teet.sepp@transpordiamet.ee